
HT Reijo Haka

TILINTARKASTUSLAUTAKUNNAN PÄÄTÖS

HT Reijo Hakan toiminta konkurssiin menneen T Lehtinen Ky:n tilintarkastuksessa

Kantelu

Rauni Reising (jäljempänä Reising) on Manfred Reising Exportin (jäljempänä Reising Export) edustajana kannellut 10.3.2016 päivätyllä kirjeellä HT Reijo Hakan toiminnasta konkurssiin menneen T Lehtinen Ky:n tilintarkastajana.

Reising on esittänyt seuraavat väitteet Hakan toiminnasta ja T-Lehtinen Ky:n tilinpäätöksen 8.12.2014 sisältyvistä virheistä:

- Haka on laatinut konkurssiin menneen T Lehtinen Ky:n taseen ja tase on virheelinen.
- T Lehtinen Ky:n 281.600 euron velka Reising Exportille on kirjattu kahteen kertaan.
- T Lehtinen Ky:n kokonaisvelka Reising Exportille on kirjattu todellista velkaa pienemmäksi. Velasta puuttuu 94.353,36 euroa.
- Haka on tilintarkastuspöytäkirjassa maininnut virheellisesti Reising Exportille marraskuussa 2014 maksettujen maksujen suuruuden ja Reisingin mukaan Haka on pitänyt maksuja suhteettoman suurina. Lisäksi Haka on sekoittanut T Lehtinen Ky:n velkojen maksun siten, että velka Reisingille on maksettu Reising Exportille.
- T Lehtinen Ky:n taseessa olevat Fa Rebel Expressin osakkeet on myyty vuonna 2014 ja niiden esittäminen T Lehtinen Oy:n taseessa on virheellistä.
- Haka on ilmoittanut, että osakkaat eivät ole ottaneet palkkaa. Reising kertoo, että vastuunalainen yhtiömies on nostanut palkkaa.
- Saatavat kahdelta yhtiömieheltä puuttuvat taseesta, vaikka pesänhoitaja on hakenut yksipuolisen tuomion toiselta yhtiömieheltä olevasta saatavasta.
- Verotili on selvittämättä.
- Yksi leasingvelka on epäselvä.

Reising on liittänyt kanteluunsa tilintarkastuspöytäkirjan, tilintarkastuskertomuksen sekä T Lehtinen Ky:n tase-erittelyn ja muita asiakirjoja.

Reisingiltä on pyydetty asiakirjoja Fa Rebel Expressin osakkeiden myynnistä. Reising ei ole toimittanut pyydettyjä asiakirjoja. Hän on 17.5.2016 päivätyllä kirjeellä kertonut, että Fa Rebel Expressin osakkeet on myyty elo-syyskuussa 2014 ja ostajina ovat olleet Honkanen, Janne Lehtinen, Toivo Lehtinen sekä Juha Lehtinen. Reising kertoo tietävänsä, että Toivo, Janne ja Juha Lehtisen osuudet Fa Rebel Expressistä on ulosmitattu sittemmin. Reising väittää nähneensä kirjanpidossa myyntiä koskevan dokumentin.

Tilintarkastajan selvitys

HT Reijo Haka on 17.4.2016 antanut selvityksensä asiassa. Haka on kertonut, että Reising on konkurssiin menneen T Lehtinen Ky:n yhden yhtiömiehen sisar (eli läheinen). Hän ilmoittaa, ettei ole laatinut tasetta vaan sen on laatinut tilitoimisto. Haka on ilmoituksensa mukaan tarkastanut konkurssipesän pesänhoitajan toimeksiannosta T Lehtinen Ky:n tilinpäätöksen ja laatinut tästä tilintarkastuspöytäkirjan sekä tilintarkastuskertomuksen.

Hakan mukaan T Lehtinen Ky:n ostovelkoihin kirjattu 281.600 euron velka Reising Exportille on siirretty pitkäaikaisiin velkoihin, eikä sitä ole kirjattu kahteen kertaan.

Haka on kertonut, että kokonaisvelka Reising Exportille on kirjanpidon mukainen. Haka on tilintarkastuskertomuksessaan huomauttanut, että on olemassa mahdollisuus siihen, että tilinpäätöksestä saattaa puuttua ostolaskuja. Huomautus on liittynyt siihen, että kirjanpito oli lopetettu ennen konkurssin alkua ja konkurssipesän hallintoa.

Haka on nostanut Manfred Reisingille maksetut suoritukset tilintarkastuspöytäkirjaan sen vuoksi, että ne ovat lähipiiriin kuuluville tehtyjä maksusuorituksia.

Hakan mukaan Fa Rebel Expressin osakkeiden myynnistä ei ole toimitettu dokumenttia kirjanpitoon ja tästä syystä ne ovat edelleen taseessa.

Haka on kertonut, että hän ei ole maininnut palkoista mitään, mutta on pöytäkirjassa ilmoittanut yksityisöt.

Hakan mukaan yhtiön saamia yhtiömiehiltä ei ole kirjattu puuttuvien dokumenttien vuoksi.

Verotilistä on Hakan mukaan selvitys joulukuulta 2014.

Epäselvän leasingvelan osalta Haka toteaa, että 8.12.2014 taseessa ei ole enää kyseistä leasingvastuuta.

Tilintarkastusvalvonta on 6.5.2016 pyytänyt Hakalta lisätietoja ostovelkaluettelosta, maksuista Manfred Reisingille, saamisista yhtiömiehiltä ja verotilistä. Haka on 26.5.2016 toimittanut tilintarkastusvalvonnalle erittelyn T Lehtinen Ky:n tase-kirjan kaikista ostoveloista sekä maksupäiväkirjan sivut ajalta, joka kattaa Hakan tilintarkastuspöytäkirjassa olevat viittaukset Manfred Reisingille tehtyihin maksuihin. Väitettyjen, kahdelta yhtiömieheltä olevien 50.000 euron saamisten osalta Haka on selvittänyt, että konkurssipesän pesäluettelossa on mainittu yhtiöosuutta koskevat 50.000 euron kauppahintasaamiset sekä Mari Lehtiseltä että Sukke Tuomaiselta. Hakalla ei kuitenkaan oman ilmoituksensa mukaan ole näiden taustasta tietoa, eikä niitä ole merkitty kirjanpitoon. Hakalle toimitetun pesänhoitajan selvityksen mukaan pesänhoitaja on päättänyt olla hakematta yksipuolista tuomiota toista yhtiömiestä vastaan, mutta pesänhoitajan kertoman mukaan sellainen saatetaan hakea myöhemmin. Haka on toimittanut verottajan otteen T Lehtinen Ky:n verotilistä.

Tilintarkastusvalvonta pyysi vielä 30.5.2016 Hakaa täydentämään selvitystään leasingvastuun ja Fa Rebel Expressin osakkeiden myynnin osalta sekä tarkentamaan toimitettua saamisten luetteloa. Haka on 31.5.2016 antamassaan vastauksessa ilmoittanut, että leasingvastuiden päättymistä ei yleensä tilintarkastuksessa varmisteta vahvistuksilla. Fa Rebel Expressin osakkeiden myynnin osalta Haka toteaa, että lähtökohtaisesti osakkeiden olemassaoloa ei tarkasteta tilintarkastuksen yhteydessä. Tarkennuksena yhtiömiehiltä olevien saamisten osalta Haka on edelleen kertonut, että niiden oikeellisuus ei ainakaan perustu yhtiöosuuksien kauppaan, koska yhtiö ei voi

olla myyjänä kyseisissä kaupoissa. Hakan mukaan saamisia ei ole kirjanpidossa. Haka on liittänyt vastaukseensa kirjanpidossa olevien saamisten tase-erittelyn.

Tilintarkastuslautakunnan päätös

Tilintarkastuslautakunta katsoo, että HT Hakan toiminta ei anna aihetta seuraamukseen.

Perustelut

Tilintarkastuslautakunta toteaa, että Rauni Reisingin väitteelle, jonka mukaan HT Reijo Haka olisi laatinut T Lehtinen Ky:n taseen, ei ole esitetty näyttöä.

Tilintarkastuslautakunta katsoo, että Haka on toimittamiensa asiakirjojen perusteella osoittanut, että ostovelka Reising Exportille on siirretty pitkäaikaisiin lainoihin. T Lehtinen Ky:n velat Reising Exportille, joiden Reising väittää puuttuvan kirjanpidosta, on tase-erittelyn 8.12.2014 mukaan kirjattu tilille 2872.

Haka on tilintarkastuspöytäkirjassa ilmoittanut T Lehtinen Ky:n Manfred Reisingille 18.–26.11.2014 tehdyt maksut. Hakan tilintarkastuspöytäkirjassa ilmoittamat maksut täsmäävät Hakan toimittamaan maksupäiväkirjaan. Takaisinsaannista konkurssipesään annetussa laissa (1991/758) konkurssipesän läheisiksi on määritelty muun muassa yhtiömiehen sisarukset ja näiden puoliset. Tilintarkastuslautakunnan mukaan edellä mainittujen maksujen ilmoittaminen tilintarkastuspöytäkirjassa on ollut perusteltua.

Haka on toimittanut verotiliotteen, joka täsmää kirjanpidon verovelkaan. Haka on maininnut tilintarkastuspöytäkirjassa yhtiömiesten marraskuussa 2014 tekemät yksityisöt, joiden mainitseminen on lautakunnan mukaan ollut perusteltua. Yhtiömiesten palkoista Haka ei ole maininnut tilintarkastuspöytäkirjassa.

Tilintarkastuslautakunta katsoo, että Hakan olisi lähtökohtaisesti tullut hankkia selvitystä kantelussa tarkoitettujen leasingvastuiden päättymisestä. Tilintarkastuslautakunnan mukaan kyse ei kuitenkaan ole olennaisesta virheestä tilintarkastuksessa ottaen huomioon muun muassa näiden leasing-määrien vähyyys, niiden täsmäminen edelliseen tilinpäätökseen sekä tilintarkastuksen luonne konkurssiin mennessä yhtiössä.

Haka ei ole selvittänyt T Lehtinen Ky:n taseessa olevien Fa Rebel Expressin osakkeiden omistajuutta. Hakalle tilintarkastusta varten toimitetun aineiston perusteella Hakalla ei kuitenkaan tilintarkastuslautakunnan saaman selvityksen perusteella ole ollut perusteltua syytä epäillä Fa Rebel Expressin osakkeiden tulleen myydyksi, eikä hänen tämän vuoksi voida arvioida toimineen vastoin hyvää tilintarkastustapaa.

Tilintarkastuslautakunnalle on jäänyt epäselväksi T Lehtinen Ky:n yhtiömiehiltä olevien ja pesäluetteloon merkittyjen saamisten kuuluminen T Lehtinen Ky:n kirjanpitoon. Haka on kertonut, että kyseiset T Lehtinen Ky:n saamiset kahdelta yhtiömieheltä on merkitty pesäluetteloon kauppahintasaamisina. Hakan mukaan kyseisiä kauppahintasaamisia ei ole merkitty yhtiön kirjanpitoon, koska niistä ei ole dokumentteja. Lisäksi yhtiö-osuuskien myynnistä ei tulisi syntyä kauppahintasaamista yhtiölle. Koska Hakalla on kuitenkin ollut tiedossa pesäluetteloon merkityt saamiset ja toiseen saamiseen liittyvä yksipuolinen tuomio, olisi Hakan tullut edelleen selvittää pesäluetteloon merkittyjen kauppahintasaamisten perusteita.

Hakan tehtävänä on ollut toimittaa tilintarkastus yhtiön konkurssiin päättyneeltä tilikaudelta. Tilintarkastuslautakunta katsoo, että vaikka Hakan voidaan eräissä kohdin katsoa toimineen tarkastustyössään tavalla, jota voidaan arvostella, hänen toimin-

11.10.2016

PRH/2236/10000/2016

taansa on arvioitava kokonaisuutena sekä suhteessa toimeksiantoon ja vällinneysiin olosuhteisiin. Hakan voidaan katsoa tehneen havaintoja oikeista asioista ja huomauttaneen merkittävänä pidettävistä seikoista. Näin ollen tilintarkastuslautakunta katsoo, että HT Hakan toiminta ei ole hyvän tilintarkastustavan vastaista, eikä anna aihetta seuraamuksille.

Lainkohdat

Tilintarkastuslaki (1141/2015) 1 luku 1 §, 7 luku 2 § 2)-kohta, 7 luku 5 § 1 mom. 2) kohta, 10 luku 1 §, 11 luku 1 § 3 mom., 12 luku 2 § 15 kohta

Tilintarkastuslaki (459/2007) 15, 20 ja 22 §

Muutoksenhaku

Asianosaisella on oikeus hakea muutosta päätökseen Helsingin hallinto-oikeudelta.

Lautakunnan kokoonpano

Manne Airaksinen (pj), Mika Ilveskero, Kaarina Muurinen, Jussi Heiskanen, Antti Fredriksson, Teija Laitinen, Mervi Niskanen, Pekka Pajamo, Riikka Lamberg ja Timo Kisanlahti

PATENTTI- JA REKISTERIHALLITUS

Manne Airaksinen
Tilintarkastuslautakunnan puheenjohtaja

Petra Metsälä
Esittelijä
Tilintarkastusvalvonta
petra.metsala@prh.fi

Tiedoksi

Rauni Reising

Liite

Muutoksenhakuohje